

Płatności do upraw roślin energetycznych

W 2009 roku płatności do upraw roślin energetycznych przyznawane będą na zasadach określonych w przepisach wspólnotowych. W związku ze zmianą przepisów wspólnotowych, **od roku 2010 płatności do upraw roślin energetycznych nie będą już realizowane.**

Maksymalna powierzchnia gruntów rolnych na terenie Wspólnoty, objęta systemem pomocy do upraw roślin energetycznych wynosi 2 000 000 ha. Stawka płatności wynosi 45 euro/ha. Przekroczenie maksymalnej powierzchni w danym roku skutkuje redukcją powierzchni kwalifikującej się do przyznania płatności do upraw roślin energetycznych.

Płatności do upraw roślin energetycznych, przyznawane są rolnikowi, jeżeli:

- powierzchnia upraw wszystkich roślin energetycznych wynosi, co najmniej 0,3 ha;
- wszystkie grunty rolne są utrzymywane zgodnie z normami w ciągu całego roku kalendarzowego, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności do upraw roślin energetycznych;
- przestrzega wymogów przez cały rok kalendarzowy, w którym został złożony wniosek o przyznanie tej płatności;
- został mu nadany numer identyfikacyjny w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- uprawia rośliny energetyczne przeznaczone do przetworzenia na produkty energetyczne i zawarł umowę na dostawę surowców energetycznych z zatwierdzonymi podmiotami skupującymi lub pierwszymi jednostkami przetwórczymi i ilości roślin dostarczonych do zatwierdzonej pierwszej jednostki przetwórczej lub zatwierdzonego podmiotu skupującego na podstawie umowy odpowiadają, co najmniej plonowi reprezentatywnemu albo
- uprawiane rośliny energetyczne wykorzystuje lub przetwarza w gospodarstwie na cele energetyczne w ilości odpowiadającej, co najmniej plonowi reprezentatywnemu. albo
- uprawia wieloletnie rośliny energetyczne, przeznaczone do przetworzenia na produkty energetyczne i w roku, w którym składany jest wniosek, nie dokonuje zbioru tych roślin i dołącza do wniosku, zamiast umowy dostarczenia, oświadczenie o uprawie wieloletnich roślin energetycznych przeznaczonych do przetworzenia na produkty energetyczne.

Plony reprezentatywne dla poszczególnych gatunków jednorocznych roślin energetycznych są corocznie ogłaszane w drodze rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, przy uwzględnieniu średnich plonów poszczególnych gatunków roślin energetycznych uzyskiwanych z jednego hektara uprawy tych roślin.

W przypadku roślin wieloletnich, dla których nie jest ustalony plon reprezentatywny należy dostarczyć do podmiotu lub przetworzyć w gospodarstwie całą ilość zebranego surowca.

Zatwierdzona pierwsza jednostka przetwórcza - to podmiot, który prowadzi pierwszy proces przetwórczy roślin energetycznych z zamiarem pozyskania jednego lub więcej produktów energetycznych. Zatwierdzenia podmiotu dokonuje Agencja Rynku Rolnego na podstawie pisemnego wniosku pierwszej jednostki przetwórczej.

Zatwierdzony podmiot skupujący – to podmiot, który podpisał umowę z wnioskodawcą i na własny rachunek nabywa rośliny energetyczne przeznaczone do przetworzenia na produkty energetyczne. Zatwierdzenia dokonuje Agencja Rynku Rolnego na podstawie pisemnego wniosku podmiotu skupującego.

Ilość roślin energetycznych dostarczonych do zatwierdzonego podmiotu skupującego lub zatwierdzonej pierwszej jednostki przetwórczej, lub wykorzystywanych, lub przetwarzanych na cele energetyczne w gospodarstwie musi odpowiadać, co najmniej plonowi reprezentatywnemu. W przypadku roślin, dla których nie został ustalony plon reprezentatywny, ilość roślin energetycznych musi odpowiadać całkowitej ilości roślin zebranych z powierzchni działek rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności do upraw roślin energetycznych.

Płatności do powierzchni upraw roślin energetycznych przyznaje się wyłącznie w przypadku, jeżeli rośliny te zostaną przetworzone na produkty energetyczne:

- biopaliwa (bioetanol, biodiesel, biogaz, biometanol, biodimetyloeter, bio-ETBE (eter etylowo-t-butyłowy), bio-MTBE (eter metylowo-t-butyłowy), biopaliwa syntetyczne, biowodór, czysty olej roślinny),
- energię elektryczną i termalną wytwarzaną z biomasy.

Rośliny uprawiane do uzyskania płatności do upraw roślin energetycznych:

- rośliny uprawiane na gruntach rolnych, będące przedmiotem umowy dostarczenia roślin energetycznych przeznaczonych do przetworzenia na produkty energetyczne:
 - jednoroczne rośliny (np. rzepak, rzepik, żyto, kukurydza, len włóknisty);

- buraki cukrowe - pod warunkiem, że każdy produkt pośredni jest wykorzystywany do wytworzenia produktów energetycznych oraz, że każdy współprodukt lub produkt uboczny zawierający cukier jest wykorzystywany zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 318/2006;
 - soja – pod warunkiem, że każdy produkt pośredni, oprócz mączki sojowej, jest wykorzystywany do wytworzenia produktów energetycznych;
 - rośliny wieloletnie (np. róża bezkolcowa, ślazier pensylwański, miskant, topinambur, rdest sachaliński, mozga trzcinowata);
 - zagajniki drzew leśnych o krótkim okresie rotacji (np. wierzba energetyczna, topola, robinia akacja).
- rośliny uprawiane na gruntach rolnych, wykorzystywane jako paliwo do ogrzewania gospodarstw lub w celu wytworzenia energii bądź biopaliwa w gospodarstwie:
 - miskant;
 - ślazier pensylwański;
 - mozga trzcinowata;
 - spartina preriowa;
 - Inicznik siewny;
 - zagajniki drzew leśnych o krótkim okresie rotacji (np. wierzba energetyczna, topola, robinia akacja);
 - zboża;
 - nasiona roślin oleistych – nasiona soi łamane nieprzeznaczone do siewu, rzepak, rzepik o niskiej zawartości kwasu erukowego, nasiona słonecznika (łamane, wyluskane, w łusce), nasiona słonecznika nieprzeznaczone do siewu.
 - jednoroczne i wieloletnie rośliny przetwarzane w gospodarstwie na biogaz.

Do powierzchni upraw roślin energetycznych, które były utrzymywane w dobrej kulturze rolnej na dzień 30 czerwca 2003 r. przysługuje również jednolita płatność obszarowa oraz w zależności od rośliny uprawnej - uzupełniająca płatność do grupy upraw podstawowych.

Plony reprezentatywne określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie plonów reprezentatywnych roślin energetycznych w 2009 r. (*Dz. U. Nr 36 poz. 283*)

- **plony reprezentatywne wybranych gatunków roślin zróżnicowane ze względu na podział administracyjny kraju:**

gatunek rośliny województwo	Pszenica (ziarno) w dt/ha	Żyto (ziarno) w dt/ha	Jęczmień (ziarno) w dt/ha	Owies (ziarno) w dt/ha	Pszenżyto (ziarno) w dt/ha	Mieszanki zbożowe (ziarno) w dt/ha	Kukurydza (ziarno) w dt/ha	Ziemniaki (bulwy) w dt/ha	Buraki cukrowe (korzenie) w dt/ha	Rzepak i rzepik (ziarno) w dt/ha	Kukurydza (zielona masa) w dt/ha	Proso (ziarno) w dt/ha	Gryka (ziarno) w dt/ha	Len w dt/ha	Len oleisty (nasiona) w dt/ha	Trawy z łąk i pastwisk w dt/ha suchej masy
dolnośląskie	42	28	34	28	34	29	62	206	426	25	389	12	13	29	15	29
kujawsko-pomorskie	39	25	31	25	34	28	55	193	421	26	420	15	9	21	10	42
lubelskie	32	23	29	23	27	26	54	181	419	23	457	16	12	20	10	37
lubuskie	33	23	26	22	30	24	51	186	360	23	360	13	9	24	11	22
łódzkie	31	22	27	23	30	26	52	175	388	23	406	15	10	16	8	42
małopolskie	31	25	31	24	27	28	56	166	445	26	451	17	15	15	7	41
mazowieckie	32	21	27	22	28	25	55	175	376	23	415	14	8	10	17	40
opolskie	48	32	39	33	38	33	61	207	451	27	432	16	13	32	15	41
podkarpackie	31	23	29	25	27	28	54	177	396	20	393	13	13	16	13	34
podlaskie	28	21	25	21	28	24	46	180	400	22	441	10	9	17	13	45
pomorskie	42	24	29	24	31	25	43	193	419	24	405	3	9	23	10	34
śląskie	37	26	32	28	31	30	65	190	453	25	489	13	12	13	1	42
świętokrzyskie	29	22	27	21	26	26	47	166	408	23	397	19	10	18	7	34
warmińsko-mazurskie	38	24	26	25	30	25	46	188	422	20	416	29	10	31	13	38
wielkopolskie	40	25	33	25	37	29	57	192	419	26	402	12	8	25	12	42
zachodniopomorskie	39	27	30	25	32	26	49	204	398	24	366	11,3	9	14	10	22

- **plony reprezentatywne wybranych gatunków roślin bez zróżnicowania ze względu na podział administracyjny kraju:**

Gatunek rośliny	Plon reprezentatywny
Lnicznik siewny	12 dt nasion na hektar
Szarłat	15 dt nasion na hektar
Groch	20 dt nasion na hektar
Gorczyca biała	10 dt nasion na hektar
Wierzba	80 dt suchej masy na hektar
Róża wielokwiatowa	80 dt suchej masy na hektar
Ślazier pensylwański	90 dt suchej masy na hektar
Miskant olbrzymi	100 dt suchej masy na hektar
Topinambur	80 dt suchej masy na hektar
Spartina preriowa	80 dt suchej masy na hektar
Mozga trzcinowata	80 dt suchej masy na hektar
Rdest sachaliński	200 dt suchej masy na hektar
Robinia akacjowa	70 dt suchej masy na hektar
Topola	80 dt suchej masy na hektar
Olszyna	80 dt suchej masy na hektar
Brzoza	80 dt suchej masy na hektar
Leszczyna	80 dt suchej masy na hektar

Zobowiązania rolnika w przypadku wykorzystywania lub przetwarzania roślin energetycznych w gospodarstwie.

Rolnik ubiegający się o przyznanie płatności do upraw roślin energetycznych zobowiązany jest do złożenia wraz z wnioskiem o przyznanie płatności, deklaracji o wykorzystaniu lub przetworzeniu roślin energetycznych na cele energetyczne w gospodarstwie.

Deklaracja składana jest na formularzu udostępnionym przez ARiMR.

Rolnik zobowiązany jest do wykorzystania lub przetworzenia na cele energetyczne wszystkich zebranych roślin energetycznych w gospodarstwie, w terminie najpóźniej do dnia 31 lipca drugiego roku następującego po roku, w którym dokonano zbioru, przy czym ilość ta nie może być mniejsza niż plon reprezentatywny dla danego gatunku roślin.

W przypadku roślin, dla których nie został ustalony plon reprezentatywny, ilość roślin energetycznych musi odpowiadać całkowitej ilości roślin zebranych z powierzchni działek rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności do upraw roślin energetycznych. W przypadku rośliny energetycznej, dla której nie określono plonu reprezentatywnego, rolnik powiadamia dyrektora oddziału regionalnego ARiMR, właściwego według miejsca położenia działki rolnej, z której zbierana jest roślina energetyczna, o terminie planowanego zbioru. Powiadomienia dokonuje się na piśmie, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez ARiMR, w terminie, co najmniej 14 dni przed terminem planowanego zbioru.

W przypadku, gdy z przyczyn niezależnych od rolnika zbiór roślin energetycznych nie jest możliwy w planowanym terminie, rolnik niezwłocznie powiadamia dyrektora oddziału regionalnego ARiMR o tym fakcie, podając nowy termin zbioru.

W terminie 7 dni od dokonania zbioru roślin energetycznych rolnik przekazuje do kierownika biura powiatowego *Oświadczenie o ilości zebranych roślin energetycznych*. Oświadczenie składa się na formularzu opracowanym i udostępnionym przez ARiMR.

Po zbiorze roślin energetycznych, rolnik ma obowiązek dostarczyć *Deklarację zbiorów*. Deklarację składa się na formularzu udostępnionym przez ARiMR. Termin składania deklaracji jest określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie terminów dokonywania przez wnioskodawców, podmioty skupujące i pierwsze jednostki przetwórcze określonych czynności.

Rolnik przetwarzający lub wykorzystujący rośliny energetyczne na cele energetyczne w gospodarstwie zobowiązany jest prowadzić rejestry ilości zebranych surowców i ilości wytworzonych surowców energetycznych.

Zobowiązania rolnika w przypadku dostarczania roślin energetycznych w ramach umowy do zatwierdzonych podmiotów.

Rolnik ubiegający się o przyznanie płatności do upraw roślin energetycznych, który w ramach umowy dostarcza surowce do zatwierzonego podmiotu skupującego lub zatwierdzonej pierwszej jednostki przetwórczej

zobowiązany jest do złożenia wraz z wnioskiem o przyznanie płatności, umowy dostarczenia roślin energetycznych przeznaczonych do przetworzenia na produkty energetyczne lub w przypadku upraw wieloletnich, na lata przed zbiorem upraw, oświadczenia o uprawie wieloletnich roślin energetycznych przeznaczonych do przetworzenia na produkty energetyczne.

Umowa powinna zawierać, co najmniej:

- nazwiska i adresy stron;
- okres obowiązywania umowy;
- gatunki wszystkich roślin energetycznych objętych umową;
- obszar obsadzony każdym gatunkiem roślin energetycznych;
- szczegółowe warunki dostawy przewidywanych ilości surowców;
- zobowiązanie rolnika do dostarczenia do podmiotu skupującego lub pierwszej jednostki przetwórczej: ilości roślin równych, co najmniej plonom reprezentatywnym albo całkowitą ilość zebranych roślin w przypadku, gdy dla danej rośliny energetycznej nie określono plonu reprezentatywnego;
- zobowiązanie skupujących lub pierwszych przetwórców do wykorzystania surowców do wytworzenia we Wspólnocie jednego lub więcej produktów energetycznych.

Rolnik zobowiązany jest do zebrania i dostarczenia do zatwierzonego podmiotu skupującego lub zatwierdzonej pierwszej jednostki przetwórczej roślin energetycznych objętych umową, przy czym ilość ta nie może być mniejsza niż plon reprezentatywny wyznaczony dla danego gatunku roślin albo całkowitą ilość zebranych roślin w przypadku, gdy dla danej rośliny energetycznej nie określono plonu reprezentatywnego.

W przypadku rośliny energetycznej, dla której nie określono plonu reprezentatywnego, rolnik powiadamia dyrektora oddziału regionalnego ARiMR, właściwego według miejsca położenia działki rolnej, z której zbierana jest roślina energetyczna, o terminie planowanego zbioru. Powiadomienia dokonuje się na piśmie, na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję w terminie, co najmniej 14 dni przed terminem planowanego zbioru.

W przypadku, gdy z przyczyn niezależnych od rolnika zbiór roślin energetycznych nie jest możliwy w planowanym terminie, rolnik niezwłocznie powiadamia dyrektora oddziału regionalnego ARiMR o tym fakcie, podając nowy termin zbioru.

W terminie 7 dni od dokonania zbioru roślin energetycznych rolnik przekazuje do kierownika biura powiatowego *Oświadczenie o ilości zebranych roślin energetycznych*. Oświadczenie składa się na formularzu opracowanym i udostępnionym przez ARiMR.

Po zbiorze i dostawie roślin energetycznych do zatwierzonego podmiotu skupującego lub zatwierdzonej pierwszej jednostki przetwórczej, rolnik ma obowiązek dostarczyć *Oświadczenie dostawy roślin energetycznych*, podpisane przez strony umowy do właściwego miejscowo kierownika biura powiatowego ARiMR. Oświadczenie składa się na formularzu udostępnionym przez ARiMR, w terminach wskazanych rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie terminów dokonywania przez wnioskodawców, podmioty skupujące i pierwsze jednostki przetwórcze określonych czynności. Podmioty skupujące lub zatwierdzone pierwsze jednostki przetwórcze składają *Oświadczenie dostawy roślin energetycznych*, podpisane przez strony umowy do dyrektora Oddziału Terenowego Agencji Rynku Rolnego.

W przypadku, gdy ze względu na zaistnienie nadzwyczajnych okoliczności, rolnik nie będzie w stanie zebrać lub wykorzystać wszystkich lub części surowców w gospodarstwie lub dostarczyć do zatwierdzonej pierwszej jednostki przetwórczej lub zatwierzonego podmiotu skupującego, może złożyć wniosek o wyrażenie zgody na zmianę ilości roślin energetycznych, które będą wykorzystane lub przetwarzane w gospodarstwie lub dostarczone do zatwierdzonej pierwszej jednostki przetwórczej lub do zatwierzonego podmiotu skupującego. Wniosek składa się do właściwego miejscowo kierownika biura powiatowego ARiMR w terminie 10 dni roboczych od dnia ustania nadzwyczajnych okoliczności. Wniosek o wyrażenie zgody rolnik składa na formularzu udostępnionym przez ARiMR.

Terminy składania dokumentów przez rolników ubiegających się o płatności do upraw roślin energetycznych w 2009 roku.

Rolnicy ubiegający się o płatności do upraw roślin energetycznych w 2009 roku, zobowiązani są do złożenia w biurze powiatowym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w przypadku:

- zawarcia umowy dostawy roślin energetycznych z podmiotem skupującym lub pierwszą jednostką przetwórczą, oświadczenia o dostawie roślin energetycznych, zebranych w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2009 r. (na formularzu opracowanym i udostępnionym przez ARiMR), podpisanego przez podmiot skupujący albo pierwszą jednostkę przetwórczą oraz wnioskodawcę, w następujących terminach:

Data dostarczenia roślin energetycznych do podmiotu skupującego albo pierwszej jednostki przetwórczej	Data złożenia oświadczenia w biurze powiatowym ARiMR
w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 14 marca 2009 r.	od dnia 15 marca do dnia 31 maja 2009 r.
w okresie od dnia 15 marca do dnia 15 sierpnia 2009 r.	do dnia 15 września 2009 r.
w okresie od dnia 16 sierpnia do dnia 20 listopada 2009 r.	do dnia 30 listopada 2009 r.
w okresie od dnia 21 listopada 2009 r. do dnia 1 maja 2010 r.	w terminie 14 dni od dnia dostawy roślin energetycznych

Ostateczny termin dostarczenia roślin energetycznych do podmiotu skupującego upływa dnia 1 maja roku następującego po roku, w którym złożono wniosek o przyznanie płatności energetycznej.

W oświadczeniu o dostawie roślin energetycznych należy wykazać dostawy dokonane w jednym z powyższych okresów zrealizowane na podstawie umowy na dostawę roślin energetycznych, a w przypadku, gdy przedmiotem takiej umowy są różne rodzaje roślin, oświadczenie należy sporządzić odrębnie dla każdej rośliny energetycznej.

- wykorzystania lub przetwarzania roślin w gospodarstwie na cele energetyczne, deklaracji zbiorów (na formularzu opracowanym i udostępnionym przez ARiMR), w następujących terminach:

Data zbioru roślin energetycznych	Data złożenia deklaracji w biurze powiatowym ARiMR
w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 14 marca 2009 r.	od dnia 15 marca do dnia 31 maja 2009 r.
w okresie od dnia 15 marca do dnia 31 grudnia 2009 r.	w terminie 30 dni od dnia zbioru roślin energetycznych